

Αναστάσιος Μπασαράς: Πάσχα στο χωριουδάκι μου στην Περιστεέρα Καλαμπάκας το 1956

Η Περιστεέρα είναι ένα μικρό ποταμίσιο χωριουδάκι στα ριζά του Κόζιακα.

Διασχίζεται από τον Πηνειό-ένα γεμάτο άσπρη πέτρα και καταγάργα νερά ποτάμι- 6 χιλιόμετρα από την Καλαμπάκα, 14 από τα Τρίκαλα.

Κατοικείται από 250 κατοίκους,

κυρίως, γεωργούς και κτηνοτρόφους.

Ανάμεσα στο λόφο «Σκούμπου», στα δυτικά του οικισμού, και τον Πηνειό απλωνόταν η αρχαία πόλη Φαλώρεια.

Κατά τους ερευνητές η πόλη πήρε το όνομά της από το κωνικό σχήμα του Σκούμπου που θύμιζε το μπροστινό μέρος της περικεφαλαίας, που στα ομηρικά ελληνικά ονομάζεται «φαλός». Η Φαλώρεια καταστράφηκε στα 198 π.χ. από τον Τίτο Κόϊντο Φλαμίνιο.

Στην περιοχή του Σκούμπου, ο πατέρας μου Κωνσταντίνος Μπασαράς είχε την μισή περιουσία του (γή, μαντρί, καλύβα, πρόβατα, αγελάδες και δύο άλογα). Ζούσαμε αληθινά τα Χριστούγεννα, τα πάθη και την Ανάσταση του Χριστού.

Ο προστάτης της Περιστεέρας είναι ο Άγιος Γεώργιος. Το πανηγύρι, που γίνεται, συνήθως τη δεύτερη μέρα του Πάσχα, ήταν και είναι ονομαστό! Τα παλιά χρόνια το διαφήμιζε ο τελλάλης! Τουλάχιστον τρεις μεγάλοι γύροι γυναικών, ανδρών και νέων εχόρευαν την 'καραγκούνα'!

Η μάνα καταγότανε από το διπλανό χωριό, τους Αγίους Θεοδώρους, με το φημισμένο Μοναστήρι πάνω στον βράχο. Την μικροπάντρεψε ο πατέρας της, και παππούς μου, Γιώργος Σκρέκας, όταν ήταν 16 χρονών, είχε βλέπετε δυό παιδιά και τέσσερα κορίτσια και έτσι

θα είχε ένα στόμα λιγότερο για να ταΐσει.

Η μικρή Ρίνω, έκανε πέντε παιδιά μέχρι τα τριάντα της και της επέζησαν τα τέσσερα ήμουνα το τέταρτο και μικρότερο αγόρι.

Το σπιτάκι μας, πάνω στην πλατεία, με την εκκλησία και το νέο σχολειό δίπλα. Ένα ωραίο ισόγειο με δύο οντάδες.

Στον έναν οντά, με διπλό κρεβάτι, οι γονείς. Στον άλλο οντά, ένα κρεβάτι δίπλα στο τζάκι για τη γιαγιά Θεοπούλα. Μια μεγάλη σάλα με

καταπακτή για να κατεβαίνουμε στο υπόγειο.

Ένα μαγειριό έξω στην αυλή, και ένας απόπατος (WC εποχής) μακριά στο βάθος του κήπου. Το πηγάδι για το νερό στα πενήντα μέτρα, στην πλατεία. Δίπλα σε μια τεράστια αιωνόβια βελανιδιά, τόσο μεγάλη που ήταν γνωστή σαν ο 'Δένδρος'.

Νοματαίοι επτά, η μανιά Θεοπούλα, ο πατέρας μου Κώστας (ή Κώτσος, όπως τον φώναζαν οι συγχωριανοί του), που συνήθως έμεινε πέρα από το ποτάμι, στην καλύβα του, στον Σκούμπο, στα ριζά ακριβώς του Κόζιακα, εκεί που ήταν η αρχαία Φαλώρεια για να φυλάει το βίος του, η μάνα μου Κατερίνα (ή Ρίνω ή και Κώτσαίνα όπως την φώναζαν τις περισσότερες φορές) τα αδέρφια μου ο Λάμπρος (πήγαινε στις τελευταίες τάξεις του Γυμνασίου Καλαμπάκας), ο Νίκος (τόν κράτησε ο πατέρας μου για να τον βοηθάει στο βίος του), εγώ στην Πέμπτη Δημοτικού (και, το καμάρι του δάσκαλου Γιώργου Βακουφτσή, γιατί ήμουνα ο πρώτος του σχολείου και όχι μόνο της τάξης μου, εγώ που μέχρι τα έξη μου δεν είχα αρθρώσει κουβέντα) και η μικρή Φανή στα οκτώ της.

Εκείνος ο Χειμώνας του 56, ήταν πολύ βαρύς. Θυμάμαι είχε χιονίσει πολλές φορές από το Νοέμβρη μέχρι και τα μέσα Φλεβάρη.

Ωστόσο, η Ανοιξη ήλθε νωρίς, σχεδόν από τον Μάρτη είχε καλοκαιριάσει. Η φύση πρασίνιζε και η γη λουλούδιαζε μέσα στη σαρακοστή. Οι Λαζαρίνες βρήκαν πολλά μα πολλά λουλούδια, άγρια τριαντάφυλλα, μαργαρίτες, ίτσια και μανουσάκια (άγριες ορχιδέες), κίτρινες τουλίπες του αγρού για να στολίσουν τα καλαθάκια τους και να πουν τα κάλαντα του Λαζάρου σε όλα τα σπίτια του χωριού. Το Λαζάρου, Σάββατο ήταν και πρωτομαγιά, έτσι τα σχολεία είχαν κλείσει από την Παρασκευή.

Ο πατέρας μου, εκείνη τη χρονιά, επειδή είχε πολύ καλό καιρό, σχεδόν καλοκαιριάτικο, με πήρε μαζί του από το Σάββατο του Λαζάρου, στο Σκούμπο, στην καλύβα του, όπου είχε το βίος του, πέρα από το ποτάμι (Πηνειό)-το ποτάμι το περνούσαμε εύκολα, εγώ, στα καπούλια του κόκκινου αλόγου του πατέρα μου. Μια ταπεινή καλυβούλα, δυό στρώματα από χόρτο στις δυο πλευρές, μια εστία φωτιάς στη μέση, δυό ξύλινα κρεμαστάρια στο πλάι ψηλά, μια κατσαρολίτσα, ένα μπρίκι του καφέ, ένα τηγανάκι κανα δυό πηλίνα πιάτα σε ένα ντουλαπάκι ξύλινο, μια στάμνα και ένα λαήνι νερού, ένα κλειδοπίνακο για το τυρί, ένα μπουκαλάκι λάδι, μια γκαζόλαμπα (all in one).

Το Πάσχα θα ερχόταν στις εξι του Μάη. Ήταν κι άλλα πολλά παιδιά εκεί, κάναμε όλοι μας την αγροτική πρακτική μας, κορίτσι δεν ήταν κανένα. Ήταν ο Βάιος, ο Σπύρος, ο Σιώκας, ο Νίκος, ο Τσίλας, ο Παληάς

Η φύση στον μικρό κάμπο, ανάμεσα στο λόφο του Σκούμπου και της Λομπάρδας και τις όχθες του Πηνειού πρασίνιζε, λουλούδιαζε, οργιάζε ... Είχε πολύ και καλή βοσκή για το βίος μας στο Μέσα-αγρό, όπως τον έλεγαν, σήμερα έχει αλλάξει σε ένα από τους καλύτερους αμπελώνες της περιοχής (Κρασιά Τσίνας, κάτω από το κάστρο της αρχαίας Φαλώρειας, μια οικογενειακή επιχείρηση, κόσμημα για την περιοχή).

Ο μικρότερος από τα παιδιά, ο Παληάς, ο Κώστας ο Μπαρμπαρούσης, είχε και ένα κίτρινο μεγάλο τόπι. Του το είχε δώσει σαν δώρο, ο αδελφός του Βασίλης, γύρω στα είκοσι τότε αρκετά

μεγαλύτερος από εμάς. Ήταν ΑΕΚτζής. Όλοι εμείς, που υποτίθεται θα προσέχαμε τα πρόβατα, μαζευόμαστε σε ένα μεγάλο λειβάδι, πάνω από τέσσερα στρέμματα. Βάζαμε δύο πέτρες σε απόσταση γύρω στα επτά μέτρα μεταξύ τους, κι άλλες δύο σε απόσταση πενήντα μέτρα μακριά και απέναντι. Ήταν ένα μικρό γήπεδο 30 X 50. Οι ομάδες μας ήταν η ΑΕΚ και ο Ολυμπιακός. Εγώ ήμουν ο Υφαντής, ο Παληάς ο Νεστορίδης, ο Πίπης ο Εμμανουηλίδης, ο Βάιος ο Σταματιάδης, ο Βασίλης ο Μουράτης... Και, παίζαμε από το μεσημεράκι μέχρι το απόγεμα. Και, να, το ένα γκολ, και να το άλλο, και να το φάουλ, και να το τσάκωμα, και να είσαι μαλάκ... και να είσαι ζαγάρ...και να παληοπουστ,.. Στο τέλος το αποτέλεσμα 23 - 21 η 18-17 λήψη 28 -20... Μια η ΑΕΚ , την άλλη ο Ολυμπιακός... Δίπλα δεν ήταν οι κερκίδες αλλά ένα μικρό λειβάδι, με αρνάκια, που τα είχαν αποκόψει από το θήλασμα οι βοσκοί, που συνέχεια βέλαζαν, μπε, μπε, μπε ... αδιάκοπα, ασταμάτητα, λυπημένα, απελπισμένα.

Και, το βραδάκι, όταν βασίλευε ο ήλιος, και βασίλευε νωρίς γύρω στις 5, γιατί, δυτικά, σχεδόν κάθετα ήταν ο Κόζιακας, απότομος και πολύ ψηλός, σχεδόν 2000 μέτρα, η Κίσσα η κορυφή του, από όπου βλέπαμε τις αστραπές, όταν άλλαζε ο καιρός, πηγαίναμε στις καλύβες μας. Μας περίμεναν, οι πατεράδες μας. Είχαν αρμέξει, μας πλένανε με λίγο νεράκι από τη στάμνα. Φορούσαμε το καλό σκούτινο σακάκι, τις χοντρές μαλλινές ψηλές κάλτσες (τσερέπια), και το κοντό παντελόνι μας με τις τιράντες, παπούτσια τα ίδια που παίζαμε το τόπι. Και, ξεκινούσαμε για τις λειτουργίες των Παθών, για την εκκλησία, του ΑηΝικόλα στο Βυτουμά στο κοντινό χωριό. Και, ακούγαμε τους ψάλτες, και ψάλλαμε, συνήθως μου μου μου.. Και, κάναμε το θρησκευτικό μας καθήκον, όπως λέγανε οι μεγαλύτεροι. Και, αργά, κατά τις 8, δι ευχών, και κατηφορίζαμε στις καλύβες, 1000 τόσα μέτρα μακριά. Ξερό ψωμί, και κρεμμύδι, και ψόφιοι στην κούραση της ημέρας, μας έπαιρνε ο ύπνος πριν ακόμη πέσουμε στο χορταρένιο στρώμα. Τα ονειρα γλυκά, χωρίς άγχος, ανάλαφρα.

Και, περνούσαν έτσι, ομορφα, οι μέρες της Μεγάλης Εβδομάδας. Πρωινό ξύπνημα, μαζί με το βιός, ύστερα ψωμί και φρέσκο κρεμμύδι, μετά ατελείωτο ποδόσφαιρο με το κίτρινο τόπι του Παληά, και διψήφια σκορ. Πλύσιμο στη βρύση στο Σταυρό. Φορούσαμε τα στράνια τα καλά που είχαμε στην καλύβα και περπατούσαμε κάνα χιλιόμετρο ανηφόρα για να εκκλησιά στον ΑηΝικόλα στο κοντινό χωριουδάκι του Βυτουμά, κάτω από τα θεωρατα πλατάνια και αγναντεμα στα Μετέωρα, στην παλιά πέτρινη γέφυρα της Σαρακίνας, στη Θεόπετρα, στον καταγάργαρο Πηνειό, στους Αγίους Θεοδώρους, το

χωριουδάκι της μάνας μου, στον απέραντο κάμπο με τις πάμπολλες αποχρώσεις του πράσινου, ανάλογα με τη σπορά, μέχρι το φρούριο στα Τρίκαλα και το κάστρο ψηλά στο λόφο στο Φανάρι Μαγούλα, δυτικά στον κάμπο προς την Καρδίτσα.

Και, έτσι, σαν αεράκι, κύλησε η Μεγάλη Εβδομάδα. Έφτασε το Μεγάλο Σάββατο. Βασίλευε ο ήλιος πίσω από την Τύρνα (σημερινή Ελάτη) στον Κόζιακα. Αρμέξαμε τα προβατάκια με τον πατέρα μου, βάλαμε μπόλικο νερό στις κοπάνες, καθώς και καρπό στα παχιά για να φάνε και πιούνε για δύο μέρες, κλειστά στο γραίκι του μαντριού.

Ο πατέρας μου, μέσα, στη μέρα είχε σφάξει, γδάρει, και ετοιμάσει το πιο μεγάλο αποκομένο αρνί, θηλυκό για να μη μυρίζει, το έβαλε στο μεγάλο δισάκι και το φόρτωσε στο άλογο μας, στον Παπατσέργα (προπάππος παππιάς από τη γιαγιά μου) όπως το λέγαμε. Με έβαλε και μένα στα καπούλια, και πήραμε το δρόμο για το σπίτι μας στην Περιστερά. Μαντρινειά, ποτάμι στο ύψος του βιρού του Παπά, που ήταν και μικρό συρμάτινο τελεφερίκ, Συρμα, όπως το λέγαμε, αερομεταφορά πάνω από το ποτάμι: φαγητά, γάλα, καρπός κλπ. Ποταμιά, Παληομυλος, και να στο σπίτι μας, ένα χιλιόμετρο δρόμος μεσα από σγκάρες, ποτάμι, ποταμιά και λόφους. Μεγάλο Σάββατο, εσπέρα, 5 του Μάη, 1956. Ξεφόρτωσε ο πατέρας μου, πήδηξα κάτω από τα καπούλια του Παπατσέργα, χαρές μεγάλες η μάνα η Ρίνω, και η Γιαγιά η Θεοπούλα, φιλιά και αγκαλιές με τα αδέρφια που είχαν μείνει στο σπίτι. Η ρούγα πεντακάθαρη, φουκαλισμένη από

άκρη σε ακρη, ο κήπος ολάνθιστος. Οι αρμοί στο πλακόστρωτο και στους πέτρινους τοίχους του σπιτιού φρεσκοβαμμένοι και κάτασπροι. Είχαν βάλει χέρι και ο Λάμπρος με τον Νίκο τα αδελφια μου. Η Φανή η αδελφούλα μου ήταν μικρή.

Τα γυάλινα φτηνά βάζα (δεν υπήρχαν πλαστικά τότε) γεμάτα λουλούδια του αγρού. Μοσχομουρίζαν. Τα καλαθάκια πάνω στην τάβλα του μαγειριού, και στο τραπέζι της σάλας γεμάτα φρεσκοβαμμένα κόκκινα αυγά και πασχαλινά κουλουράκια. Τα πασχαλιάτικα ρουχαλάκια μας (στράνια όπως τα λένε οι караγκούνηδες της Θεσσαλίας), στο χέρι φρεσκοπλυμένα και σιδερωμένα, απλωμένα με σειρά στο μικρό καναπέ της σάλας. Τα δικά μου: σκούρο μπλε κοντό παντελόνι, ανοιχτό γαλάζιο σακάκι, το πουκάμισο μου το μπλε ποπλίνα, μακριές πλεκτές μάλλινες κάλτσες και σκαρπινάκια κόκκινα χειροποίητα από τον τσαγκάρη του χωριού τον μπάρμπα Βάιο Ρούντο (Κατόπης, ήταν το παρατσούκλι του),

Και, κουρασμένοι, μπανιαρισμένοι και ευτυχισμένοι όπως είμαστε, πήγαμε στη στρωμένη, με διπλή βελέντζα τα φλόκια κάτω, ψάθα και με τη σειρά: ο Λάμπρος, η Φανή, Εγώ και ο Νίκος στην άλλη άκρη. Η γιαγιά Θεοπούλα στο ντιβανάκι της, δίπλα. Και, σε λίγο ροχαλίζαμε δίκην χορωδίας. Πιο δίπλα στο ντιβανάκι της κουκουλωμένη στη μαύρη της βελέντζα η μανιά η Θεοπούλα κοιμόταν γαλήνια με την προσδοκία της ανάστασης του παππού μας Αναστάσιου, που 12 χρόνια πριν τόσο άδικα τον εκτέλεσαν οι Γερμανοί.

Και, με το πρώτο λαλημα των πετεινών, σηκώθηκε η μάνα, άναψε τη λάμπα πετρελαίου, καλημερούδια, καμάρια μου, εγερθείτε για την εκκλησία, χρυσό δοντάκι... Σηκωθήκαμε, νιφτηκαμε στον πράσινο νιπτήρα, έξω δεξιά στο μπαλκόνι, που από πάνω είχε και καθρέφτη με την 'ΚΑΛΗΜΕΡΑ' και φορέσαμε τα καλά μας απλωμένα από το βράδυ στον καναπέ. Ενοιωθα πολύ όμορφα μέσα στα καλά μου. Πήρα και τη μεγάλη στολισμένη θαλασσιά λαμπάδα δώρο της νονάς μου Βαγγελής Παπακέμου από τη Σαρακίνα και νάτοι όλοι μαζί για τον ΑηΓιώργη πενήντα μέτρα πιο πέρα δίπλα στην αιωνόβια βελανιδιά τον Δέντρο όπως την λέγαμε.

Φαμίλιες- φαμίλιες καλοντυμένες με τα παιδιά τους σιωπηλά και αγουροξυπνημένα βάδιζαν προς την εκκλησία. Σιγά σιγά ο ξάστερος ουρανός έφεγγε. Σε λίγο γεμάτη η εκκλησία, ο προναός και ο γυναικωνίτης. Ο παπα-Στέφανος στα πρωτογορτινά του άμφια. Οι ψαλτες ο Αχιλλέας, ο Θανασάκης με το παρατσούκλι δήμαρχος, ο δάσκαλός μας ο Γιώργος ο Βακουφτής, όλοι μαύρα γαμπριάτικα κουστούμια. Γραβάτες δεν φορούσαν τότε, μόνο ο δάσκαλός είχε.

Όλα τα παιδάκια του δημοτικού γύρω από το δάσκαλο κοντά στο ψαλτήρι, όλα όμορφα ντυμένα, η Ελενίτσα με το κόκκινο της νονάς της, η Παναγιώτα με το κίτρινο φουστάνι, η Ανδριάνα με το πράσινο επίσης της νονάς ... αλλά εγώ στα μπλε μου με τα κόκκινα σκαρπινάκια, που με περίσσειο καμάρι μου αγόρασε η μάνα μου από το Σαράφη στα Τρίκαλα τη Μεγάλη Δευτέρα, ένοιωθα ότι ήμουνα ο πιο όμορφος και ψηλός, και κόρδωνα, μικρό κυπαρισσάκι. Ύστερα από λίγους ψαλμούς, βγήκαμε έξω στον πλακόστρωτο περίβολο της εκκλησίας, γύρω γύρω, από τη βήμα της Ανάστασης.

Και να ξεπροβάλλει ο παπα-Στέφανος από την πύλη της εκκλησίας με τις τρεις μεγάλες λαμπάδες, Δεύτε Λάβετε το Ανεσπερο Φως... και η βαθεία πρωία έγινε μέρα με τις εκατοντάδες αναμένες λαμπάδες. Και, μετά, μετά τον παππά, όλοι μαζί Χριστος Ανέστη.. και απλωνόταν ο ηχος της ψαλμωδίας δυνατά σε όλο το μικρό χωριό. Επαναλάβαμε το Χριστος Ανέστη τρεις φορές, εμείς τα μικρά πολύ δυνατά κουνώντας και τις λαμπάδες μας, και αγκαλιάζοντας ο ένας τον άλλο και αλλάζαμε ασπασμούς.

Τα πουλιά στον Δέντρο και στα γύρω καταπράσινα κι ανθισμένα δέντρα αρχίζουν να κελαηδούν και να καλωρίζουν τη μεγάλη μέρα, την Ανάσταση του Χριστού.

Το ανέσπερο φως απλωνόταν στον κάμπο, και ένας μεγάλος πολύ μεγάλος ήλιος, ολόχρυσος και πορτοκαλής ξεπροβαλε πάνω από το μοναστήρι των Αγίων Θεοδώρων στο μεγάλο βράχο, στην ανατολή στα Χάσια και οι ακτίνες του αντανakλούσαν απέναντι, στον καταπράσινο Κόζιακα από τα ριζά στο ποτάμι μέχρι στην κορυφή, στην Κίσσα..

Είχε σηκωθεί μια οργιά, ο ήλιος, ψηλα από το μοναστήρι. Μεταλάβαμε όλα τα παιδιά και οι πιο πολλοί μεγάλοι. Και, ανταλλάσσοντας ευχές και Χριστός Ανέστη ξαναγυρίσαμε στα σπίτια μας, όλα καινούργια, φρεσκοβαμμένα και πέτρινα γιατί είχαν κτιστεί μετά τον πόλεμο. Ο πατέρας είχε προετοιμάσει από βράδυ την ψησταριά για το αρνί. Άναψε τη φωτιά και έβαλε τη σούβλα για ψήσιμο. Θα έπαιρνε τέσσερεις πέντε ωρες το ψήσιμο, ήταν και πολύ μεγάλο το αρνί. Κάτσαμε κάτω από το μπαλκονάκι του σπιτιού γύρω από το μεγάλο τραπέζι που σκόπημα, για τη γιορτή, η μάνα μας, μαζί με τις καρέκλες το εβγαλε έξω.

Κολατίσαμε, βούτυρο αγνό, τυρί, λουκάνικα φυλαγμένα μέσα στο λίπος από τα Χριστούγεννα, κόκκινα αυγά τσουγκρισμένα, ζεστό χωριάτικο ψωμί από το φούρνο μας και γαλατόπιττα. Αυτό αν ήταν μπρέκφαστ, δεν την ξέραμε τότε τη λέξη, μετά που την μάθαμε δεν ξαναείχαμε τέτοιο μπρέκφαστ. Πραγματικά πασχαλιάτικο.

Ο ήλιος ανέβαινε, ο Κόζιακας και τα Μετέωρα άστραφταν. Ζέστη, σαν καλοκαίρι στον κάμπο. Βγάλαμε αφού τα καμαρώσουμε τα σακκάκια μας. Και, αρχίσαμε ένας ένας να γυρίζουμε αργά τη βαρειά σούβλα. Ο πατέρας βουτύρωνε που και που το αρνί για να μην ξεροψηθεί. Μεγάλη η χαρά, και, Πάσχα, και διπλή γιορτή στη φαμίλια, γιόρταζαν τα δύο παιδιά, ο πρωτότοκος ο Λάμπρος και ο βενιαμίν Τάσος. Και, κατά τις 12 είχε ψηθεί για τα καλά το αρνί, και κρέμονταν ροδοκόκκινες οι πέτσες, και πέφτανε τα σαλια μας.

Και, ξεπρόβαλλε στη ρούγα ο παππούς ο Γιώργος και η μαμιά η Ελένη από τους Αγίους Θεοδώρους. Ερχόντουσαν κάθε Πασχαλιά για να γιορτάσουν τα παιδιά της πρωτότοκης Ρίνας τους, που 16χρονη πριν εικοσιδύο χρόνια, το 1934, την είχαν παντρέψει. Μεγάλη η χαρά, οι αγκαλιές και τα φιλιά από τους παππούδες μας. Ωραία άσπρα, χωρίς μανίκια, μάλλινα πλεκτά – από τα χέρια της γιαγιάς, πουλοβεράκια και στο Λάμπρο και στον Τάσο, τα δώρα. Παστέλι και λουκούμι στο Νίκο και στη Φανή.

Και, γέμισε το τραπέζι με αρνί, και σαλάτες από φρέσκα μαρούλια, κρεμμυδάκια κι άνιθο από τον μεγάλο κήπο μας. Και τυριά δικά μας, και, κόκκινα αυγά για να τσογκρίσουμε και να ευχηθούμε. Τα πήλινα πιατάκια γεμάτα καργωμένα. Πανευτυχής, αν και κατάκοπη, η μάνα, έναν έναν ξεκινώντας από την πεθερά Θεοπούλα, τη μάνα της Ελένη, τον παππού Γιώργο, τον πατέρα μας Κώτσο... μας σέρβιρε στα μεγάλα πήλινα βαθειά πιάτα την καυτή μαγειρίτσα. Πάτερ ημών εν τοις ουρανοίς, ο παππούς, το σταυρό μας και το πασχαλιάτικο γεύμα αρχισε. Η σαρακοστιανή νηστεία, η περίσσεια νοστιμάδα μαζί με την αφθονία εδωσαν ανταγωνισμό, ιδιαίτερα στα παιδιά, ποιός θα φάει περισσότερο. Οι μεγάλοι άδειαζαν γρήγορα τα ποτήρια του κρασιού με το σπιτίσιο αγνό κοκκινελλι. Εμείς οι μικροί λόγω της ημέρας πίναμε λεμονάδα Κλιάφα. Το ραδιόφωνο των Ενόπλων Δυνάμεων των Ιωαννίνων έπαιζε τα καλύτερα διαλεγμένα πασχαλιάτικα δημοτικά.

Και, νά! ο παππούς μου Σκρέκας- βλέποντας την πρωτότοκή του 'την βοσκοπούλα' με τα εορτάζοντα εγγόνια του στο δικό τους σπίτι- μεράκλωσε και άρχισε να τραγουδά πολύ ωραία

(τραγουδούσε, ακόμη, και στους γάμους και στα πανηγύρια) με το σιγουντάρισμα του Λάμπρου (τον ζηλεύαμε όλοι οι μικροί γιατί τραγουδούσε ωραία) ένα ωραίο τραγούδι της τάβλας: "Μωρέ, του Κίτσου η μά- μωρέ η μάνα κάθουνταν/στην άκρη στο ποτάμι,/με το ποτά- μωρέ ποτάμι μάλωνε/Με το ποτάμι μάλωνε και το πετροβολούσε..."

Το κέφι ανέβηκε με το τραγούδι: "Ένας πασάς διαβαίνει κι άλλος έρχεται/Στα Τρίκαλα πηγαίνουν, μες στον κασαμπά./Στα Τρίκαλα πηγαίνουν, μες στον κασαμπά,/γυρεύουν τους γερόντους τους Τρικαλινούς, και όλοι μικροί και μεγάλοι επάνω και χόρευαν, με πολύ χαρά, στη ρούγα.

Και, τρώγοντας, και πίνοντας, και χορεύοντας, η μάνα μας έφερε των ωραία γαλατόπιτα σαν γλυκό και καφεδάκι ελληνικό στους μεγάλους και έκλεισε το πασχαλινό τραπέζι. Και, έφτασε καλό μεσημέρι, γύρω στις δύο, εκτίμηση από τον ήλιο. Μπροστά από το δρόμο άρχισαν να κατεβαίνουν, με μεγάλο κέφι και χαρά και χορτάτοι, προς την πλατεία, στον περίβολο του σχολείου και της εκκλησίας όλοι οι χωριανοί με τα παιδιά και τα εγγόνια.

Από την άλλη μεριά, ξεπρόβαλλαν άλλοι, μπροστά η μουσική κομπανία της Περιστεράς, ο Βασίλης ο Απόχας με το λαγούτο και τραγουδιστής, ο Σπύρος (Μπίλιος) Απόχας ο αδελφός του βιολί και ο Μήτσος ο Μάμαλης από το Μέρτσι (Κεφαλόβρυσσο) κλαρίνο. Και, έπαιζαν το μπεράτι: "Μπαίνω μες στ' αμπέλι, μπαίνω μες στ' αμπέλι/μπαίνω μες στ' αμπέλι σα νοικοκυρά,/μωρ' σα νοικοκυρά".

Και, τραγουδώντας και χορεύοντας, σιγά, σιγά γέμισαν την πλατεία, πολυς, μα πολυς κόσμος, και πάνω από τριακόσιοι.

Και, να με την Παπαλάμπρainer... 'στου Παπαλάμπρου την αυλή,/στου Παπαλάμπρου την αυλή,/είναι μια μάζεψη πολλή.' Όλοι επάνω στο χωρό. Τέσσερεις γύρους, ο δάσκαλος με τα παιδιά του δημοτικού, ο παπα-Στέφανος με τους γερόντους και πρεσβύτερους, οι γυναίκες και οι άντρες.

Και όταν ο Βασίλης ο Απόχας, με το λαγούτο του άρχισε να τραγουδάει:

Δεν μπόρεσα Νταλιάνα μου δεν μπόρεσα να βρω καμιά,/ δεν μπόρεσα να βρω καμιά σαν τη

δική σου εμορφιά... Ωρ' Νταλιάνα μου ωρ' Νταλιάνα μου,/ωρ' 'σύ μ' έφαγες τα νιάτα μου. Να ο πατέρας και η μάνα, επάνω, όμορφοι, στητοί, ευτυχισμένοι (εκείνος 48, εκείνη 38 και είχαν 22 χρόνια παντρεμένοι) να χορεύουν με καμάρι και περηφάνεια. Δεν τους είχαμε δει (ούτε τους ξανάδαμε) ποτέ έτσι. Εμείς τα μικρά σηκωθήκαμε και πιαστήκαμε στο τέλος ακολουθώντας τους τα βήματα του τσάμικου, πολύ αγαπημένου στα Τρίκαλα. ([ΕΔΩ!](#))

Και, ύστερα, ολοι μα όλοι οι χωριανοί, επάνω, και οι παππούδες μερακλωμένοι ... "Καραγκούνα πάει στη βρύση/ το σταμνί της να γιομίσει./Κάντε πέρα να περάσω/ το χορό σας μη χαλάσω./ Καραγκούνα καραγκούνα/με σαγιά και με σιγκούνια" ([ΕΔΩ!](#))

Και μεγάλο το κέφι, πολλή η αγάπη, ολοι τραγουδούσαν και χόρευαν.

Ατέλειωτη η χαρά και σιγά σιγά έκλεινε η μεγάλη πρώτη Πασχαλιάτικη μέρα σουρωμένοι με ευτυχία, με γαλήνη, με αγάπη.

Και, την άλλη μέρα θα συνεχιζόταν το γλέντι, με το Πανηγύρι του Αηγιώργη, του πολιούχου και κόσμο από όλα τα κοντινά και μακρύτερα χωριά, ακόμη και από την Καλαμπάκα και τα Τρίκαλα. Θα γιορτάζαμε και τον παππού μας τον Γιώργο.

Αυτή ήταν η Πασχαλιά της 6ης Μαΐου του 1956.

Από τότε γιόρτασα πολλές φορές το Πάσχα και τη γιορτή μου (πάνω από 65), σε πάνω από 20 σπίτια και 15 πόλεις και πέντε χώρες.

Ωστόσο, ΠΟΤΕ μα ΠΟΤΕ δεν έζησα τόσο: ευτυχισμένη, οικογενειακή, χαρούμενη, χορτάτη, ολοκληρωμένη Πασχαλιά ---!

ΠΟΤΕ μα ΠΟΤΕ δεν έκανα ΤΕΤΟΙΑ Πασχαλιά!

Αναστάσιος Μπασαράς

Απρίλιος 23/4/2022